

Мовець цілеспрямовано структурує повідомлення в часі, підкреслюючи свою присутність і владу «тут і зараз», проектує позитивний сценарій в майбутнє. Це дозволяє створити враження впевненості і контролю над ситуацією. Таке маніпулювання часовими рамками є інструментом для створення підтримки та довіри серед слухачів

Ми погоджуємось з думкою Н.Ніколенко про те, що в політичному дискурсі текст є структурованою комунікативною одиницею, в якій маркери часу відіграють важливу організаційну роль. Саме в тексті відбувається послідовний розвиток подій, встановлюються логічні зв'язки між висловлюваннями та реалізується прагматичний вплив на реципієнта [5, с.40]

Темпоральні конструкції, розміщені в тексті в стратегічно важливих точках, дають можливість спрямувати увагу слухачів, структурувати сприйняття подій в зручному для мовця порядку – від минулого до теперішнього або навпаки – за допомогою ретроспекції або проєкції в майбутнє.

Таким чином, текст стає платформою, де темпоральні маркери не лише формалізують часовий вимір висловлювання, але й надають йому логічної завершеності, обґрунтованості та переконливості. Крім того, мовець використовує текст для створення емоційного фону, задає тон – від заклику до надії, від критики до відповідної довіри. Темпоральність в тексті політичної промови є не просто формою, а важливим інструментом впливу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Аль, О. Темпоральні дискурсивні маркери (на матеріалі англомовних та україномовних політичних промов) / О. Аль // Наукові праці Житомирського державного університету імені Івана Франка. 2018. № 1 (93). С. 12–17. URL: http://eprints.zu.edu.ua/27943/1/Темпоральні_дискурсивні_маркери.pdf
2. Бенвеніст, Е. Проблеми загальної лінгвістики. Т. 1 / Е. Бенвеніст ; ред. Дж. Скіннер ; пер. з англ. М. Е. Мік. Розширене вид. Чикаго : HAU Books, 2024. 164 с. (Classics Series). URL: <https://haubooks.org/benveniste-problems-in-general-linguistics/>
3. Інавгураційні промови президентів США. [б. м.] : [б. в.], [б. р.]. 152 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/5ec99c09f3b04/Inavhuratsiini_promovy_prezydentiv_SShA.pdf
4. Інтерфакс-Україна [Електронний ресурс] // Інформаційне агентство «Інтерфакс-Україна». URL: <https://interfax.com.ua/>
5. Ніколенко, Н. В. Термінологія сучасної лінгвістики: стан і перспективи / Н. В. Ніколенко // Вісник Одеського національного університету. Серія: Філологія. 2015. Т. 20, вип. 1(45). С. 38–42. URL: http://www.vestnik-philology.mgu.od.ua/archive/v45/part_1/38.pdf

Мицишин Ольга

Науковий керівник – доц. Дацків Ольга

ІНТЕГРОВАНЕ НАВЧАННЯ УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ ЧИТАННЯ І ПИСЬМА АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ

На сьогоднішній день одним з важливих завдань української освіти є якісне навчання іноземних мов. Провідну роль в цьому питанні має мова міжнародного спілкування – англійська. Згідно з реформою старшої школи, мета якої полягає в підвищенні якості освіти й наданні учням можливості обрати профіль навчання, який відповідає їхнім зацікавленням та планам на майбутнє, англійська мова стане одним з семи предметів обов'язкових для вивчення

[1]. Оскільки учні старших класів мають свої освітні, соціальні й психологічні особливості, важливо вибудовувати інший підхід до навчання. Достеменно відомо, що читання і письмо, які сприяють розвитку ключових мовних компетентностей, відіграють важливу роль у навчанні англійської мови.

Метою статті є з'ясування ролі читання і письма у процесі навчання англійської мови старшокласників та дослідження необхідності інтегрованого формування цих умінь з метою ефективного вивчення англійської мови учнями старших класів у контексті реформи освіти в Україні та підготовки до національного мультипредметного тесту (НМТ).

Завдання статті: 1) аргументувати важливість читання та письма для розвитку мовних навичок та мовленнєвих умінь старшокласників; 2) охарактеризувати види читання; 3) дослідити зв'язок між читанням і письмом та переваги їх інтегрованого навчання.

Відповідно до О. Кондри, читання є важливим умінням як у навчанні, так і у повсякденному житті. Велика кількість світових компаній, а саме 80%, шукають співробітників з високим рівнем вільного читання. Добре володіючи читанням, люди розуміють прочитане і правильно реагують. Коли учні читають текст іноземною мовою і відповідають на запитання чи висловлюють свою думку з приводу прочитаного, вони вдосконалюють свої мовленнєві навички [4, с.157].

Для ефективного навчання та збереження інформації необхідно використовувати різні види читання, які включають: оглядове читання (skimming) – швидке читання з метою отримати загальне враження про текст, зрозуміти його загальну ідею; сканування (scanning) – швидке читання зосереджене на пошуку певної інформації в тексті; активне та інтенсивне читання – комплексна техніка читання, яка включає запитання, встановлення зв'язків і нотаток; аналітичне читання – включає ідентифікацію, оцінку, розпізнавання і порівняння [6].

Читання пов'язане з іншими видами мовленнєвої діяльності і є основою їх розвитку. Дискусії, письмовий аналіз, переказ та інші завдання можуть базуватися на прочитаному тексті. Ефективне навчання читання англійською мовою допоможе старшокласникам отримувати і розуміти інформацію, а це особливо важливо під час складання національного мультипредметного тесту (НМТ) з англійської мови, успішно склавши який вони зможуть вступити в обраний ними заклад вищої освіти в Україні.

Існує поширена думка, що письмо не таке важливе як інші мовленнєві вміння, але це зовсім не так. Як зазначає Б. Клімова у своєму дослідженні, сьогодні письмова мова виконує важливу соціальну та освітню функцію, а її статус має високий соціальний престиж. Переваги письма є істотними. Серед них: здатність виразити особистість та сприяти спілкуванню, розвиток навички мислення, вміння наводити логічні та переконливі аргументи та давати людині можливість пізніше обмірковувати свої ідеї й переоцінити їх, здатність надавати та отримувати зворотний зв'язок та підготуватися до школи та працевлаштування. Навички письма є критично важливими для успішного навчання у вищій школі та кар'єрного зростання. Без уміння чітко викладати свої думки на папері студенти стикаються з бар'єрами у

спілкуванні. У професійному житті письмо є невід'ємною частиною комунікації – це пропозиції, службові записки, звіти, резюме та електронні листи. Оволодіння письмом – це складний процес, який інтегрує навички аудіювання, читання, говоріння та вимагає розвинених метакогнітивних здібностей, таких як планування, організація та редагування. Особливу роль у розвитку писемних навичок відіграє творче письмо. Дозволяючи учням вільно експериментувати з мовою, воно сприяє її розвитку на всіх рівнях: граматики, лексики, фонетики та дискурсу. Творчість у письмі активізує праву півкулю мозку, відповідальну за емоції, інтуїцію та образне мислення, що дає змогу розкритися учням, яким складно в традиційному навчанні. Це призводить до значного зростання впевненості в собі, самооцінки, глибшого розуміння мови та самопізнання, а також підвищує мотивацію до навчання [3, с 9].

Практика навчання іноземних мов довела, що найбільш ефективним методом навчання читання і письма є інтегроване. Інтегроване навчання є цінним методом у викладанні та вивченні англійської як іноземної, оскільки воно пропонує цілий ряд переваг. Поєднання рецептивних (читання, аудіювання) та продуктивних (письмо, говоріння) навичок в одному процесі навчання значно підвищує ефективність засвоєння мови. Підхід, що базується на інтеграції навичок, дозволяє використовувати автентичну мову в рамках проблемно-орієнтованих завдань, а також сприяє соціальній взаємодії завдяки використанню кооперативного навчання та роботи в групах і парах, що, в свою чергу, позитивно впливає на запам'ятовування мови. Ще однією важливою перевагою є те, що інтегровані навички допомагають студентам розвинути їхню комунікативну компетентність, дозволяючи демонструвати свої вміння, опираючись на письмовий чи усний матеріал, що є запорукою успішного спілкування в академічному середовищі, на робочому місці та в повсякденному житті [5].

Л. Гісен у своїй праці констатує, що зв'язок між читанням і письмом є багатограним і сягає глибше, ніж просте використання письма для спілкування. Сучасні дослідження розглядають ці вміння не як окремі, а як взаємозалежні та такі, що активно взаємодіють. Читання, подібно до письма, є активним процесом побудови сенсу через взаємодію між читачем, автором і текстом. Ця взаємодія є динамічною: читач інтерпретує текст, спираючись на власний досвід, знання, емоції та контекст, а текст, у свою чергу, впливає на розуміння читача. Тому кожен акт читання є унікальним і особистим [2, с. 5-7].

З огляду на таку природу читання, традиційні завдання на розуміння з єдиною правильною відповіддю є недостатніми. Їх слід замінити такими, що заохочують різноманітність інтерпретацій та надають учням самостійність у формуванні власного розуміння в сприятливому навчальному середовищі.

Зв'язок між читанням і письмом означає, що вони взаємно підсилюють навчальний процес, особливо при їх інтеграції в навчальну діяльність. Такий підхід враховує різні стилі навчання та сприяє розвитку учнів як кращих читачів, письменників і мислителів. Письмові завдання стимулюють читання та перечитування з певною метою, вимагаючи активної

взаємодії з текстом. Письмо допомагає краще зрозуміти та запам'ятати прочитане, а також слугує інструментом для організації та уточнення думок. Крім того, письмо робить процес розуміння видимим для вчителя, дозволяючи оцінити рівень учнів та виявити можливі помилки в розумінні.

З іншого боку, читання є необхідною умовою для розвитку ефективного письма. Знайомство з різноманітними текстами дає учням уявлення про словниковий запас, структуру речень та риторичні прийоми англійської мови, а письмові вправи дозволяють застосовувати ці знання на практиці. Учні можуть використовувати прочитане як зразок для власного письма або писати про прочитане, розвиваючи навички перефразування та узагальнення. Інтегровані завдання з читання та письма також готують студентів до успішного навчання в університеті, де вміння ефективно працювати з текстом є ключовим. Зокрема, такі завдання, як написання анотацій, допомагають розвинути навички отримання та обробки інформації з прочитаного матеріалу.

Отже, можемо стверджувати, що читання є не лише інструментом отримання інформації, але й важливим фактором, який впливає на розвиток мовленнєвих умінь. Ефективне використання різноманітних видів читання допомагає учням краще розуміти тексти та готує їх до екзаменаційних випробувань. Водночас, письмо є необхідним комунікативним умінням для вираження власних думок, розвитку критичного мислення та успішної комунікації в академічному та професійному середовищах. Інтеграція навчання читання та письма є найбільш дієвим методом, оскільки ці вміння сприяють глибшому засвоєнню англійського матеріалу та розвитку комунікативної компетентності учнів. Такий підхід, що враховує індивідуальні особливості навчання, готує старшокласників до ефективного використання англійської мови у майбутньому.

ЛІТЕРАТУРА

1. Реформа старшої школи: розвінчуємо міфи та відповідаємо на запитання. Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/news/reforma-starshoi-shkoly-rozvinchuiemo-mify-ta-vidpovidaemo-na-zapytannia>
2. Giesen L. Activities for integrating reading and writing in the language classroom. Submitted in partial fulfilment of the requirements for the Master of Arts in Teaching degree at the School for International Training, June 2001. Brattleboro, Vermont, 2001. 50 p.
3. Klimova B. F. The Importance of writing. Paripex - Indian Journal of Research. 2012. Vol. 2, No. 1. P. 9 - 11. URL: <https://doi.org/10.15373/22501991/JAN2013/4>
4. Kondra O. V. Reading in foreign language learning. Transcarpathian Philological Studies. 2023. Vol. 1, no. 29. P. 155 - 159. URL: <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2023.29.1.28>
5. Pysarchyk O. L., Yamshynska N. V. The importance of integrating reading and writing for the EFL teaching. Advanced Education. 2015. No. 3. P. 77 - 83. URL: <https://doi.org/10.20535/2410-8286.44298>
6. Types of Reading Skills and Their Purpose. CambriLearn. CambriLearn Online School. URL: <https://cambrilearn.com/blog/types-of-reading-skills#:~:text=The%20four%20key%20reading%20techniques,cornerstone%20of%20all%20study%20techniques>